

STRESZCZENIE

WSTĘP:

Poród przedwczesny, niska masa urodzeniowa noworodków i częsta hospitalizacja pacjentek w czasie ciąży, stanowi poważny problem socjo-ekonomiczny również w krajach rozwiniętych. Istnieje hipoteza, że jednym z czynników odpowiedzialnych za powikłania położnicze są zakażenia i stany zapalne organizmu matki. Szczególnie znaczenie mają stany chorobowe, które stanowią rezerwuuar bakterii gram-ujemnych, uwalniających endotoksyny LPS i mediatory zapalne, między innymi PGE2 i TNF. Do takich stanów należą choroby przyzębia. Wykazanie związku pomiędzy chorobami przyzębia, a wystąpieniem porodu przedwczesnego, częstych hospitalizacji w czasie ciąży i niską masą urodzeniową noworodków, może być istotnym czynnikiem pozwalającym na wdrożenie działań profilaktycznych polegających na leczeniu zapalenia przyzębia u kobiet ciężarnych, jako ważnego składnika opieki interdyscyplinarnej.

CEL I UZASADNIENIE PODJĘCIA TEMATU

Celem pracy było badanie wpływu zapalenia przyzębia u kobiet ciężarnych na przebieg ciąży i wyniki położnicze. Cel ten realizowano poprzez:

1. Badanie zależności pomiędzy występowaniem zapalenia przyzębia u kobiet ciężarnych a: napięciem mięśnia macicy, czasem trwania ciąży, masą urodzeniową noworodków, wiekiem ciężarnych, oraz częstością hospitalizacji kobiet w przebiegu ciąży.
2. Ocenę wartości klinicznej oznaczania wskaźnika chorób przyzębia (PI) u kobiet ciężarnych, w predykcji małej masy urodzeniowej noworodków.

MATERIAŁ I METODY:

Prospektywne badanie obserwacyjne. Materiał badawczy stanowiły 84 kobiety ciężarne. W celu wykrycia stanów zapalnych przyzębia u kobiet ciężarnych pacjentki poddano badaniu stomatologicznemu w I trymestrze ciąży, polegającemu na sondowaniu głębokości kieszonek dziąsłowych przy 6 zębach, zgodnie ze wskaźnikiem PI wg Russella. Następnie monitorowano przebieg ciąży i wyniki położnicze oznaczając za pomocą badania kardiograficznego napięcie

mięśnia macicy w II trymestrze ciąży. Zbadano korelację występowania zapalenia przyzębia u kobiet ciężarnych z czasem trwania ciąży, oraz masą urodzeniową noworodków. Oceniono częstość ewentualnych hospitalizacji kobiet w oddziałach patologii ciąży. Zbadano wartość diagnostyczną oznaczania wskaźnika chorób przyzębia PI u kobiet ciężarnych w predykcji małej masy urodzeniowej noworodków.

WYNIKI

U 57% pacjentek stwierdzono istotne klinicznie zmiany patologiczne w przyzębiu. W czasie trwania ciąży pacjentki ze zmianami zapalnymi w przyzębiu trzykrotnie częściej wymagały hospitalizacji w oddziałach patologii ciąży (0,438 vs. 1,548; $p=0,000$). Wzmoczone napięcie mięśnia macicy w II trymestrze ciąży występowało statystycznie 2,5 krotnie częściej u kobiet ze zmianami zapalnymi przyzębia, w porównaniu do kobiet ze zdrowym przyzębiem (0,306 vs. 0,833; $p=0,000$). Stwierdzono odwrotną korelację pomiędzy wzrostem wartości wskaźnika chorób przyzębia (PI) a tygodniem ciąży w którym następował poród (wsp. rhoSpearmana: $-0,323$; $p=0,003$) - u kobiet ze zdrowym przyzębiem ciąży trwały średnio o 1 tydzień dłużej (39,4 vs. 38,5; $p=0,002$). Zaobserwowano także korelację masy urodzeniowej noworodków ze wzrostem wartości wskaźnika PI (wsp. rhoSpearmana: $0,436$; $p=0,000$) - u kobiet ze zdrowym przyzębiem noworodki były średnio o 425 g cięższe (3547g. vs. 3157g. ; $p=0,000$). Nie wykazano związku pomiędzy wzrostem wartości wskaźnika PI a wiekiem pacjentek (wsp. rhoSpearmana: $0,149$; $p=0,178$). Stwierdzono wartość diagnostyczną oceny wskaźnika chorób przyzębia (PI) w predykcji małej masy urodzeniowej noworodka (czułość: $0,633$; swoistość: $0,652$; $p<0,001$).

WNIOSKI:

1. Zapalenie przyzębia u kobiety ciężarnej wiąże się z obecnością wzmoczonego napięcia mięśnia macicy w przebiegu ciąży, skróceniem czasu trwania ciąży i obniżeniem urodzeniowej masy ciała noworodka.
2. Zapalenie przyzębia u kobiety ciężarnej wiąże się z częstszym występowaniem problemów zdrowotnych i koniecznością hospitalizacji w Oddziałach Patologii Ciąży.
3. Oznaczanie wskaźnika zapalenia przyzębia (PI) u kobiet ciężarnych posiada wartość diagnostyczną w predykcji małej masy urodzeniowej noworodków.
4. Włączenie do standardu opieki nad kobietą ciężarną rutynowych oznaczeń wskaźnika zapalenia przyzębia (PI), może przyczynić się do poprawy wyników położniczych.